

Miguel de Cervantes Saavedra

Bistri vitez Don Quijote od Manche

Promislite i iskažite svoj stav

- o viteštvu
- o kodeksu časti srednjovjekovnoga viteza

- Smatrate li da je takav ideal moguć u stvarnome životu?
- Protumačite svoje odgovore.

Promislite i iskažite svoje predviđanje

- o fabuli (na temelju naslova Cervantesova romana – *Bistri vitez Don Quijote od Manche*)
- o vitezu, njegovim težnjama, ciljevima i idealima, o osobi kojoj će posvetiti svoje podvige.

- Iskažite svoja očekivanja o književnom djelu.
- Jeste li čitali književna djela koja se odnose na velika sudbine i velike junake, a koja se odlikuju junaštvom, hrabrošću, čašću?

PRVA GLAVA
KOJA PRIČA O
ŠTANJU I O
ŽIVOVANJU
SLAVNOGA VITEZA
DON QUIJOTEA OD
MANCHE

I. DON QUIXOTE READS HIMSELF SILLY

Portretizirajte Alonsa Quejana

- Je li se vaša predodžba o vitezu ostvarila? Kakvoga ste viteza zamišljali?
- Kako ga pripovjedač portretizira? Što je neobično u njegovoj pojavi?
- Izdvojite iz ulomka rečenice u kojima prepoznajete autorovu ironiju.
- Protumačite misao da mu se *od malog spanja i mnogoga čitanja, osuši mozak i pamet mu se najzad pomuti*.
- Izdvojite situacije koje pripovjedač donosi s preuveličavanjem.
- Predvidite vitezov sljedeći postupak.

Doživljaj stvarnosti

- osiromašeni, ostarjeli plemić (ima koplje na stalku, starinski štit, kukavno kljuse), živi u nekom selu u Manchi
- 50-ih godina, snažna rasta, suhonjav, mršav u licu, veliki ranoranilac, ljubitelj lova
- sa žarom i strašću čita viteške romane
- *malog spanja i mnogoga čitanja, osuši mozak i pamet mu se najzad pomuti* – gubitak kontakta sa stvarnošću
- žudi za viteškim svijetom: podvizi, vojevanja, borbe, udvaranja, ljubavi
- sukob stvarnosti i mašte potaknut čitanjem viteških romana
- humor u opisu glavnoga lika; suprotstavljaju se dva svijeta: srednjovjekovnoga (ugled, čast, moral, podvizi) i suvremenoga (ostarjeli plemić)

Vitez koji će *tegobe uklanjati, krivice ispravljati, nepravde zatirati, neradu doskakivati i za djela osvećivati...*

- Možeš li se identificirati s njegovom plemenitošću?
- Jesu li njegove ideje moguće i ostvarive u suvremenome svijetu?
- Jesu li vam njegove namjere smiješne ili tužne? Objasni.

- Izdvojite iz ulomka izraze koji potiču na smijeh.
- Kojim se stilskim figurama služi pisac?

- zahrđala kaciga (mjesto šljema s vizirom) u koje umeće željezne šipke (ironija) – *najizvrsniji šljem s vizirom*
- bojna oprava pradjedovska – zahvaćena hrđom i plijesni
- staro kljuse – izmoždjeno, ostarjelo (Rocinante)
- seljanka Aldonza Lorenzo – Dulcinea od Tobosa
- uzima ime Don Quijote od Manche

- Stvarnost: Aldonza Lorenzo – seoska djevojka, smatra je lijepom, bio je zaljubljen u nju, ona nije znala za to i nije marila za njegove osjećaje
- Don Quijoteov hiperbolizirani doživljaj stvarnosti – pridaje ime vladarice svojega srca – Dulcinea od Tobosa
- Hiperbola: „Ja sam, gospođo, div Caraculiambro...”

Promislite i iskažite svoj stav

- o borbi za svoja gledišta i uvjerenja (koja su bila suprotstavljena drugima)
  - o usamljenosti, neshvaćenosti, izostanku podrške
  - o ustrajnosti i posustajanju tijekom svoje borbe
  - o svojoj ustrajnosti da se tvoj glas čuje i da tvoji postupci budu shvaćeni.
-
- Što označava borba s vjetrenjačama?
  - Jeste li se ikad borili s vjetrenjačama?

- BISTRI VITEZ DON QUIJOTE OD MANCHE ROMAN LIKA/ KARAKTERA Pišući parodiju viteškog romana, Cervantes je stvorio novi tip romana – roman lika ili roman karaktera. U središte pozornosti nije postavio samo uzbudljivu fabulu, već lik don Quijotea, pojedinca sukobljena sa svijetom u kojemu živi.
- TEMA Sukob uzvišenih ideala pojedinca (don Quijote odlučno želi mijenjati svijet i ne odustaje od svojih namjera – idealizam) i stvarnosti (materijalizam).

Don Quijote	Sancho Panza
plemić	pučanin, seljak
predstavnik viteškoga svijeta	predstavnik čovjeka iz naroda
učen	neuk, ali sklon mudrovanju
govori sa stajališta ludosti i mašte	govori sa stajališta razuma
idealizam, duhovnost	materijalistički pristup svijetu
plemeniti ciljevi	osobna korist

Cervantesov pogled na svijet

IDEALIZAM	MATERIJALIZAM
POETIČNOST	POVIJESNOST
DUHOVNOST	TJELESNOST
ILUZIJA	STVARNOST
LUDOST	RAZBORITOST
TRAGEDIJA	KOMEDIJA
UZVIŠENO	GROTESKNO
UČENO	PUČKO
ARISTOKRATSKO	PLEBEJSKO

Znaj, Sancho, da čovjek nije ništa više nego i drugi čovjek ako ne čini više od drugoga. Samo one oluje što nas biju znakovi su da će se nabrzo razvedriti i da će sunce sinuti i na naša vrata; kako ne može biti ni zlo ni dobro trajno, iz toga slijedi da sada, gdje je zlo potrajalo dugo, dobro mora blizu biti. (Iz Osmamnaeste glave)